

MINISTERUL CULTELOR SI AL INVATAMINTULUI PUBLIC AL REGATULUI
MAGHIAR

Nr. 3265/1944
15.Om.bis.

Evacuarea pentru operatii
militare

Strict confidential
Referent - Referentul

Datorita situatiei create in urma operatiilor militare, seful statului major al armatei regatului maghiar a ordonat, in unele teritorii ale tarii, evacuarea in urma operatiilor militare, in alte teritorii pregatirea evacuării pentru operatii militare.

Evacuarea pentru operatii militare inseamna ca administratia autoritatilor si a organelor, a cailor ferate, etc, amenajarile si personalul necesar asigurarii traficului si insasi populatia civila (cu exceptia vilegiaturistilor si a turistilor) ramın pe loc, trebuind asigurata continuitatea muncii productive. Se supun insa evacuării amenajarile, utilajele si stocurile autoritatilor, ale institutiilor, organizatiilor si uzinelor, daca, din punct de vedere al aprovizionării populatiei, acestea sint disponibile. Este evacuable si materialul documentar dispensabil, neinlocuibil, precum si cel cu caracter confidebtial.

Cu desfasurarea evacuării pentru operatii militare seful statului major al armatei maghiare l-a incredintat pe comandantii unitatilor militare teritoriale competente (adica pe succesorii legali ai comandamentelor corpurilor de armate plecate). Impartirea teritoriilor de primire (teritoriu de destinatie si materialul evacuat) se efectueaza de catre delegatul guvernamental al regatului maghiar de evacuare a apararii antiaeriene. Autoritatile si organele civile si angajatii acestora, precum si populatia civila ramın pe loc atit timp cit situatia militara face sa devina necesara depopularizarea unor parti teritoriale. Depopularizarea, daca devine necesara, se ordona de comandamentul corpului de armata teritorial competent. Pe baza stabilirii centrale, comunic ca din materialul institutiei, organizatiei, uzinei, etc. conduse de Dvs., care este natura si cantitatea aproximativa a materialeului, etc, pe care-l consider de dorit pentru a fi transportat. Aceasta, se comunica concomitent comandamentelor teritoriale si comisarilor guvernamentali competenti. Dupa primirea ordinului meu, efectuati, fara intirziere pregatirile necesare transportului se luati legatura cu comandamentul teritorial competent in vederea obtinerii vagoanelor de cale ferata necesare. In cazul obtinerii permisului de incarcare si a vagonului, veti raporta referindu-va la ordinul meu, natura si nantitatea materialului ce urmeaza a fi transportat. Insoțirea materialului evacuat de asigura de autoritatea, institutia, organizatia incarcatoare. Insoțitorul trebuie sa fie asigurat cu delegatia necesara precum si cu o nota care cuprinde descrierea detaliata a materialului incredintat. Insoțitorul nu poate fi chemata pentru satisfacerea serviciului militar in armata sau in detasamente de munca, deci in cazul in care respectivul este barbat, nu poate fi decit cel cine este inapt sau ocupatia civila este mentinut pe anul 1944-45 pe un loc de munca categoria I.

In cazul in care materialul de adăpostit este peste sau sub limita stabilita de minister, depasărea, respectiv renuntarea corespunzătoare se va repeta imediat comandamentului corpului de armata (unitatii teritoriale). comisarului guvernamental Um., delegatului ministerial si mie.

Concomitent, pentru luarea masurilor legate de evacuarea militara pe teritoriul corpului IX. de armata, la cererea sefului statului

major al armatei maghiare, l-am delegat pe Dr.Vargha László, referent al colectiilor publice. In calitatea sa de delegat ministerial este insarcinat cu reglementarea pe teren a problemelor din com-
tenta portofoliului, privind cazurile de evacuare militara. Prima sarcina consta ca in ordinea de urgenta indicata de mine, tinind seama de conditiile de transport, sa reglementeze detaliile de strinsa colaborare cu comandamentele teritoriale.

Se va aseza in siguranta si ar fi de transportat din materialul muzeal cite lo - lo lazi, ca loc de primire (destinatie) am desemnat cadirea Manastirii benedictinilor din Bakonybél.

Budapest, 11 septembrie 1944

Pentru ministru:

Dr.Stolpa Jozsef ss
Secretar de sta

Stampila rotunda
Sectia Om. a maniste-
rului cultelor si a inva-
tamintului public al
regatului maghiar.

Pentru conformitatea copiei

Gherla, la 16 septembrie 1944

Alexa Ferenc

Consilier al Sfintului Ioscaun
Paroh

Stampila rotunda a comunitatii
armenao-catolice Gherla

33936

1944

Copie

Administrația Apostolică a Arsenilor Catolici din România

Nr. 235/1946

Gherla, la 14 Decembrie 1946.

DOMNUL MINISTRU,

Cu onoare Vă aduc la cunoștință, că în luna September a anului 1944, odată cu evacuarea materială a orașului Gherla pe baza ord. Nr. 3265/1944/XV. al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice Reg. Maghiare au fost evacuate mai multe obiecte muzeale și bisericești ale Catedralei armeano-catolice din Gherla, între care și renumitul tablou atribuit pictorului Rubens: "Coborîrea lui Iisus de pe cruce". Tabloul și obiectele se afla în mănăstirea Pt. Benedictini din satul Bakonybél, jud. Veszprém, Ungaria, unele fiind depuse în Muzeul de artă industrială din Budapesta.

Casul a fost cercetat de către Dl. Inspector al Artelor Vasile Falti în luna September a anului 1945. La 14 Martie crt. la cererea Primăriei orașului Gherla, s-a înaintat un tabel de obiectele evacuate pentru a fi inventariate.

Du numai obiectele susnumite, ci și cărțile fundare ale orașului și plășii și arhiva mai multor autorități au fost evacuate, nefiind nici astăzi readuse, din cauza greutăților de transport.

Cu onoare Vă rog să binevoiți a da îndrumările necesare cum să proced pentru a putea readuce tabloul Rubens și obiectele evacuate ale Catedralei armeano-catolice din Gherla. Totodată rog intervenția și sprijinul Dvs., deoarece dacă ni-săr pune la dispoziție un autovehicol și scriptele necesare, după intervenția făcută pe lângă guvernul maghiar, delegatul nostru ar putea să plece pentru readucerea obiectelor din chestiune.

Primiți Vă rog domnule asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

L.S.

Administrator apostolic :
s.s. Zoltán Bengyel

Catre On.

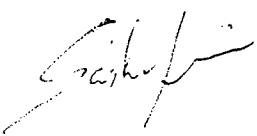
Ministerul Cultelor
Direcțiunea Cultelor Minoritare

București

Pt. conformitate:

Stampilă rotundă
Administrație Apostolică Catolică

Ad-tor apostolic
s.s. Bengyel Zoltán

R O M A N I A

ADMINISTRAȚIA APOSTOLICĂ A ARMENILOR CATOLICI DIN ROMANIA
(idem cu litere armenesti)

No. 119/1947

Gherla 19 Mai 1947

DOMNUL MINISTRU,

La adresa Dvs. Nr. 407 Cab.-/1947 am onoare a Vă comunica următoarele. Nu am primit adresa Nr. 3.006/1946 amintită în adresa Nr. 18.989/1947 a Ministerului Afacerilor Străine, trimise în copie de Dvs.

Amem de reclamat restituirea arhivei vechi a parohiei armeano-catolice din Gherla, evacuate la ordinul autorităților maghiare. Arhiva aceasta se află în mănăstirea PP. Benedictini în satul Bakonybél, jud. Veszprém, Ungaria, împreună cu renumitul tablou atribuit pictorului Rubens și alte obiecte muzeale ale Catedralei armeano-catolice din Gherla.

Faptul acesta l-am comunicat On. Minister cu adresa Nr. 235 din 14 Decembrie 1946, trimisă recomandat. Cu onoare anexez copia acelei adrese.

Primiți Vă rog Domnule Ministru asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

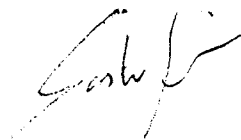
Cu 1 anexa.

administrator apostolic

Către On.

MINISTERUL CULTURII
Direcțiunea Personalului
București. II

pentru conformitate :

R.P.R.

Administrația Apostolică a Armenilor Catolici din România

No. 87/948.

Gherla, la 12 Aprilie 1948.

Domnule Ministru,

La adresa Dvs. Nr. 13740/1948 am onoare a Vă face următorul

m e m o r i e

Biserica catedrală armeano-catolică din Gherla avea un tablou de altar, reprezentând: Coborîrea lui Hristos de pe cruce, atribuit renumitului pictor Rubens și cunoscut în cercuri largi. Mai avea potire, sfeșnice, prapori, odajdii, evangheliare manuscrise și diferite alte obiecte bisericești, de valoare muzeală, scoase din uz.

Tabloul era așezat într-o capelă laterală a Catedralei și vizitat de multă lume, fiind una din obiectele vestite ale orașului. Celelalte obiecte erau așezate în galeriile catedralei și într-o sală mare a Orfelinatului arm.cat. de băieți din Gherla, în așa zisul "Muzeul Armeanesc".

În vara anului 1944, din cauza repetărilor atacuri aeriene și în special după bombardarea orașului Cluj, am procedat la împachetarea și obiectelor muzeale și arhivei vechi ale Catedralei în lăzi așezându-le în adăpost.

În luna Septembrie 1944 autoritățile primind ordin au început evacuarea materială a orașului. Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice Reg. Maghiare cu adresa Nr. 3265/1944/XV a dat ordin pentru evacuarea obiectelor noastre muzeale. Ni s'a dat transport gratuit pînă la Mănăstirea PP. Benedictini din satul Bakonybél, jud. Veszprém, Ungaria, locul indicat de Ministerul pentru expediere. Potirile și unele manuscrise le-am depus în Muzeul Artă Industrială din Budapest.

Am primit știri, cumcă mănăstirea cu ocaziunea retragerii a trupelor hitleriste a fost jefuită, însă cel mai prețios obiect, tabloul Rubens, este intact și se află și azi în biserica mănăstirii împreună cu celelalte obiecte evacuate din Gherla, acestea însă în parte au suferit pagube.

Avînd în vedere: că tabloul Rubens și celelalte obiecte evacuate fac parte din patrimoniul bisericii armeano-catolice Gherla,

avînd în vedere, că în baza Tratatului de pace toate obiectele evacuate din Transilvania de Nord vor trebui restituite,

în calitatea mea de șef al culturii catolice de rit armean din România Vă rog să binevoiți a exopera dela On. Guvern Maghiar restituirea tabloului Rubens și celorlalte obiecte evacuate ale Catedralei arm.cat. din Gherla. În împrejurările grele de transport nu am putut proceda la o inițiativă particulară.

Dacă ni s'ar pune la dispoziție un autovehicol și scriptele necesare după intervenția făcută pe lângă Guvernul Maghiar,

delegatul nostru ar putea să plece ptr. readucerea obiectelor din chestiune, ba sînt gata să plec chiar și eu personal cu delegatul Dvs. ptr. efectuarea readucerii a obiectelor evacuate, pe care le cunosc bine. Cer sprijinul binevoitor și dispoziția Dvs.

Să-mi fie permis de a anexa copia adreselor mele Nr. 235 din 14 decembrie 1946 și Nr. 119 din 19 mai 1947, în care am mai expus cazul On. Minister al Cultelor.

Primiți Vă rog Domnule MINISTRU asigurarea deosebitei mele atîmte și considerațiuni.

L.S. (stampila rotîndă Administrația Apostolică Catolică)

Cu 2 anexe

Pentru conformitate
ss. Zoltán Lengyel

Administrator apostolic
ss. Zoltán Lengyel

18.
A N E X A Nr. 2/10

Copie

Republica Populară Română
Administrația Apostolică a Armenilor Catolici din România

No. 191/1948

Gherla, la 13 Octombrie 1948.

DOMNUL MINISTRU,

La adresa Dvs. Nr. 35.563/948. alăturat cu onoare Vă trimit un tablou cuprinzând bunurile aflate în străinătate ale acestei instituții, nu știu însă, dacă aceste bunuri trebuie considerate bunuri blocate, ori nu.

Fiind vorba de obiecte de cult și obiecte muzeale, - în lipsa de experți și în lipsa de posibilitate, de a le putea examina - nu putem proceda la evaluarea lor.

Menționez, că bunurile acestea sunt bunuri evacuate din Transilvania de Nord, la ordinul autorităților maghiare. În urma adresei Nr. 13740/1948 a fostei Direcțiuni a Cultului Catolic V'am înaintat un memoriu solicitând reducerea lor.

Primiți Vă rog DOMNUL MINISTRU asigurarea deosebitei mele atente și considerațiuni.

L.S.

Anexa: 1 tablou

Administrator apostolic :
s.s. Zoltán Lengyel

Catre

Onor.

MINISTERUL CUSTELOR

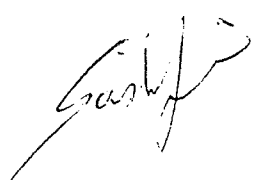
Direcțiunea Contabilității

București

Pentru conformitate Stampila rotundă Administrație
Apostolică Catol.

Administrator apostolic
ss. Z. Lengyel

Pentru conformitate

Administrația Apostolică a Armeano-Catolică din România Gherla
jud.Someș

ad.Nr.191/1948

T A B L O U

despre bunurile ale parohiei armeano catolică din Gherla, evacuate la
ordinul autorităților maghiară și aflătoare în Ungaria.-

Nr. crt.	Denumirea bunuri	Felul	Cantitatea	Tara Valoar
1.	Tabloul Rubens Coborirea Hr.depe Cruce		1 buc.	Ungari
2.	Praporul Sf.Grigore	prapor biseric.	1 "	"
3.	Sfeșnic de argint		10 "	"
4.	Cruce mici		2 "	"
5.	Feloane		4 "	"
6.	Mitre arhieresti		2 "	"
7.	Patrafiri, guleri brodate		14 "	"
8.	Odăjdi vechi		18 "	"
9.	Toiag argintat		1 "	"
10.	Stihare și veșminte biseric.		27 "	"
11.	Portrete de preot pictat în ulei		2 "	"
12.	/Lukacsi Cr., Esztegar Vartan)			
12.	Cărțile vechi manuscrise ale dascălului Gabrus Zahar	manuscris	21 "	"
13.	Cărți vechi bisericesti	"	65 "	"
14.	Cusuturi și broderii biseric.	lucru de mână	14 "	"
15.	Haine și pantofi din dec.19 din muzeul armean		10 "	"
16.	Covor de rugăciune		1 "	"
17.	Monedă vechi din muzeul, din argint, aramă și hîrtie		45 "	"
18.	Bancnote din 1848		?	"
19.	Icoana sculptat din lemn	lucru de mână	45 "	"
20.	Statuie mică de Maria	lemn	1 "	"
21.	Arhivele din arhiva parohiale		1 ladă	"
22.	Potire bisericesti	din argint auri	4 buc.	"
23.	Crușifix	argint aurit	2 buc.	"
24.	Monstranta, vechi	argint aurit	1 buc.	"
25.	Evangheliar vechi	manuscrise	2 buc.	"
26.	2 Icoane	acvaral	2 buc.	"
27.	Scrisoare donaționale	pergament	2 buc.	"

Gherla la 13 octombrie 1948

L.S.

Administrator apostolic
mp.Lengyel Zoltan

Pentru conformitate cu originalul:

Proces verbal

Întocmit azi 17 ianuarie 1952 la Muzeul Național de Artă al Meseriilor.

Au fost prezenți: Sunioc Laurențiu, din partea Republicii Populare Române

György Jenő, din partea Ministerului de Externe

--- din partea Ministerului Educației Publice

Pogány Ö. Gábor, din partea Centrului de Muzee

Weiner Mihályné, din partea Muzeului Național de Artă al Meseriilor.

În baza ordonanței nr. 0258/1/Biz/1951-52 al Ministerului Educației Publice, Directorul General al Muzeului Național de Artă al Meseriilor, în prezența celor interesați, predă, conform principiului reciprocității, materialul din lista anexată care se află în custodia muzeului și care reprezintă proprietatea Muzeului Armenesc din Gherla, Republica Populară Română.

Kmf

primitor

Semnătura indescifrabilă

primitor

Semnătura indescifrabilă

predător

Semnătura indescifrabilă

predător

Semnătura indescifrabilă

Lista 2 conține înșiruirea obiectelor depuse în 3 noiembrie 1944, care de asemenea urmează a fi predate.

4 semnături indescifrabile

XIX – j – k 01452/1951. Român Admin 25, d 18/e.

Ștampila dreptunghiulară: [Arhiva Națională a Ungariei]

L i s t a

cuprinzând materialul Muzeului Armenesc din Gherla

1./	2250	învelitoare de potir. Cu broderie de aur	500.- Ft
2./	2251	pluviale. Catifea alb-negru	15000.- „
3./	2252	pluviale. Verde-roșu cu broderie de aur	20000.- „
4./	2253	pluviale. Alb cu inserție de fire de argint (skufium)	20000.- „
5./	2254	6 casete brodate pentru cașete (ostie)	600.- „
6./	2255	21 eșarfe brodate	2100.- „
7./	2256	vestă maro din catifea. Broderie de argint	3000.- „
8./	2257	eșarfă armenească	5000.- „
9./	2258	vestă albastră de mătase	3000.- „
10./	2259	3 gulere de pluviale brodate	9000.- „
11./	2260	panglică brodată pentru clopoțel	200.- „
12./	2261	pluviale. Violet	20000.- „
13./	2262	veșmânt liturgic. Brocart verde, brodat	7000.- „
14./	2263	veșmânt liturgic. Catifea neagră	10000.- „
15./	2264	veșmânt liturgic. Alb, brodat	15000.- „
16./	2265	veșmânt liturgic. Roșu-albastru brodat /dalmatika/	25000.- „
17./	2266	veșmânt liturgic. Alb cu broderie de argint	10000.- „

18./	2267	veșmânt liturgic. Verde brodat	7000.- Ft
19./	2268	veșmânt liturgic. Roșu brodat	17000.- „
20./	2269	manta. Mătase gri	500.- „
21./	2270	veșmânt liturgic. Verde brodat	15000.- „
22./	2271	veșmânt liturgic. Albastru brodat	10000.- „
23./	2272	veșmânt liturgic. Galben brodat	6000.- „
24./	2273	3 dalmatika și 1 veșmânt liturgic. Stofă brocart spaniol „din donația Eleonora”	750000.- „
25./	2274	veșmânt liturgic. Roșu brodat	8000.- „
26./	2275	veșmânt liturgic. Maro brodat	7000.- „
27./	2276	veșmânt liturgic. Albastru brodat	12000.- „
28./	2277	veșmânt liturgic. Roșu-albastru brodat /dalmatika/	15000.- „
29./	2278	dalmatika. Alb brodat cu aur	5000.- „
30./	2279	veșmânt liturgic. Alb brodat cu argint	12000.- „
31./	2280	veșmânt liturgic. Roșu brodat	8000.- „
32./	2281	veșmânt liturgic. Alb brodat cu argint	10000.- „
33./	2282	dalmatika. Verde brodat	17000.- „
34./	2283	pluviale. „Donația Eleonora”	500000.- „
35./	2284	bendiță brodată	200.- „
36./	2285	portmoneu din pânză	1.- „
37./	2286	portmoneu. Maro, brodat	10.- „
38./	2287	broderie pe hârtie. 1839	5.- „
39./	2288	învelitoare de potir. Albastru brodat	500.- „
40./	2289	învelitoare pentru ciborium. Brodat	2000.- „
41./	2290	învelitoare de potir. Verde brodat	300.- „
42./	2291	învelitoare de potir. Roz brodat	400.- „
43./	2292	învelitoare de potir. Verde brodat	500.- „
44./	2293	învelitoare de potir. Albastru brodat	400.- „
45./	2294	învelitoare de potir. Verde brodat	200.- „
46./	2295	învelitoare de potir. Verde brodat	600.- „
47./	2296	covor de rugăciune din catifea-Skutari	1000.- „
48./	2297	învelitoare pentru ciborium. Maro brodat 1805	200.- „
49./	2298	pungă pentru bani. Alb brodat 2 buc.	400.- „
50./	2299	bendiță brodată.	100.- „
51./	2300	tricot capilar de copil. Cu broderie de aur	10.- „
52./	2301	bendiță de catifea roșie	50.- „
53./	2302	broderie de argint pe fond alb.	100.- „
54./	2303	cordon. Țesătură	200.- „
55./	2304	8 buc manipulus.	1150.- „
56./	2305	pantof de damă. Catifea albastră	100.- „
57./	2306	pantof de damă. Mătase maro	40.- „
58./	2307	papuci de copil. Culoare roz.	10.- „
59./	2308	șapcă roșie țuguiață.	10.- „
60./	2309	6 buc. bendițe brodate	60.- „
61./	2310	tricot capilar de copil. Alb cu broderie de argint	150.- „
62./	2311	tricot capilar de copil. Verde	50.- „

63./	2312	mitră. Catifea violet cu broderie de aur	20000.- Ft
64./	2313	fragment de fald dintr-o statuie romană	200.- „
65./	2314	4 buc. fragmen topor de piatră	40.- „
66./	2315	foarfecă de fier	10.- „
67./	2316	plachetă de bronz „Viribus unitis”	10.- „
68./	2317	cap de cal. Sculptură în lemn	5.- „
69./	2318	7 buc. sigilii. Gherla 1838 asociația muzicală Gherla	200.- „
70./	2319	14 buc. nasturi deteriorați, din argint decorat cu pietre	30.- „
71./	2320	3 buc. scule romane din fier	6.- „
72./	2321		
73./	2322	capac de casetă, aramă	2.- „
74./	2323	ceas mic în ramă cu model cabalin	30.- „
75./	2324	bucată de os	1.- „
76./	2325	2 buc. furculițe	10.- „
77./	2326	suport mic de argint	2.- „
78./	2327	corpus. Lemn	10.- „
79./	2328	tablou cu Maria din Praga	40.- „
80./	2329	bază de corn de cerb perforată	1.- „
81./	2330	5 buc. cuie din fier	5.- „
82./	2331	7 buc. nasture fusiform	21.- „
83./	2334	3 buc. fernerie. Agrafă în forma de scoică	10.- „
84./	2333	5 buc. ace din os	40.- „
85./	2335	statuie romană din bronz. Apollo	500.- „
86./	2332	1 buc. inel sigiliu	50.- „
87./	2336	baltag de fier	20.- „
88./	2337	cruce din sticlă cu Maria /spartă/	5.- „
89./	2338	metru (instrument)	20.- „
90./	2339	opaiț din fier	3.- „
91./	2340	bucată colț (animal)	1.- „
92./	2341	cerc din os	1.- „
93./	2342	placă circulară de bronz /oglină/	2.- „
94./	2343	bucată de corn (animal)	1.- „
95./	2344	unealtă din piatră, topor Sf. Eged Sf. Doboka	20.- „
96./	2345	15 buc. obiecte mici din bronz	50.- „
97./	2346	10 buc. diferite obiecte mărunte	20.- „
98./	2347	castron metalic mic	10.- „
99./	2348	vas ceramic din epoca primitivă	1.- „
100./	2349	2 buc. monede turcești	10.- „
101./	2350	3 buc. cataramă de pantofi cu cutie	10.- „
102./	2351	5 buc. suport pentru tacâmuri	50.- „
103./	2352	2 buc. reliefar	10.- „
104./	2353	fragmente de mână din bronz	50.- „
105./	2354	corpus lemn aurit	500.- „
106./	2355	toc din piele, în interior ecuson maghiar	10.- „
107./	2356	8 buc. cercuri din bronz respectiv din fier	8.- „

108./ 2357	casete din argint pentru casete /paténa/	30.- Ft
109./ 2358	cruce mică din os	2.- "
110./ 2359	2 buc. mic suport metalic pentru lumânări	20.- "
111./ 2360	capul de argint al cârjei episcopale	20000.- "
112./ 2361	fragment de cataramă de bronz /romană?/	40.- "
113./ 2362	crucifix metalic argintat	300.- "
114./ 2363	crucifix de aramă aurit	400.- "
115./ 2364	4 buc. fragment suport de lumânare, metal argintat	40.- "
116./ 2365	7 buc. basorelief sculptură în lemn	7000.- "
117./ 2366	12 buc. suport mare de lumânare din metal	2400.- "
118./ 2367	2 buc. suport metalic de lumânare argintat	300.- "
119./ 2368	cădelniță argintată	400.- "
120./ 2369	lampă metalică de biserică	100.- "
121./ 2370	pe hârtie broderie /sfântă culcată/ Rozalia	10.- "
122./ 2371	2 buc. file de manuscris armenesc	200.- "
123./ 2372	tablou de rugăciune (închinare) în ramă de lemn	200.- "
124./ 2373	criptă de Monte Casino. În ramă de gravură	1.- "
125./ 2374	Jung: biserica din Gherla. Desen în tuș	500.- "
126./ 2375	Neuhauser: 3 buc. schițe cu imagini din altar	1500.- "
127./ 2376	10 buc. tablouri de rugăciune cu manuscrise	1000.- "
128./ 23777	imagine bisericească pictată pe pergament și text în limba armeană	2000.- "
129./ 2378	diploma de medic a lui Placsintár 1810	200.- "
130./ 2379	99 buc. cărți manuscrise armenesti	240000.- "
131./ 2380	carte maghiară de bucate manuscrisă	4000.- "
132./ 2381	5 buc. cărți latine manuscrise	4000.- "
133./ 2382	1 buc. carte armenescă tipărită	400.- "
134./ 2383	carte maghiară manuscrisă	300.- "
135./ 2384	matricula țiganilor 1780	2000.- "
136./ 2385	carte manuscris în limba germană	100.- "
137./ 2386	2 volume manuscris dicționar armean-latin maghiar	4000.- "
138./ 2387	dicționar slovac tipărit	100.- "
139./ 2388	portret papal. Pictură în ulei pe pânză Lukács Kristof	1000.- "
140./ 2389	portret. Pictură în ulei pe pânză Vastagh	1000.- "
141./ 2390	tablou bust de femeie în haină neagră	100.- "
142./ 2391	portretul lui Karácsonyi	1000.- "
143./ 2392	tabloul conducătorului apostolic. Pictură în ulei pe pânză	500.- "
144./ 2393	portret papal. Pictură în ulei pe pânză	--
145./ 2394	Sf. Gergely luminătorul. Pictură în ulei pe pânză	500.- "
146./ 2395	tablou cu femeie care se roagă	200.- "
147./ 2396	Sf. Alajos cu Maria cu copilăș. Pictură în ulei pe pânză	200.- "
148./ 2397	portretul episcopului Verderecu. Pictură în ulei pe pânză	2000.- "
149./ 2398	portretul episcopului. Pictură în ulei pe pânză	1000.- "
150./ 2399	20 grămezi cu material variat de corespondanță	60000.- "
2400	3 buc. steaguri baroc de pe Szentgotthárd	400.- "
2401	2 buc. toc de potir din piele	400.- "

17

2417	cruce de biserică de mari dimensiuni	2000.- Ft
2402	dansator statuie de bronz./roman/	500.- „
2426	skapular brodat	10000.- „
2427	șnur de brocart cu dantelă de argint constituit din 2 piese	100.- „
2428	învelitoare de potir	400.- „
2429	învelitoare de cuminecătură (împărtașanie)	20.- „
2430	capăt de pernă brodată	100.- „
2431	bucată de pânză brodată cu fir de argint (skufium)	200.- „
2432	guler de ministrant. Roșu	200.- „
2433	2 buc. panglică de coroană mortuară	10.- „
2494	învelitoare de potir	400.- „
2403	guler cu catifea neagră	20.- „
2404	4 buc. diferite feluri de tiv executate manual	400.- „
2405	decor de masă cu broderie turcească	100.- „
2406	față de masă cu broderie de aur	200.- „
2407	1 buc. covor chelim	200.- „
2408	lucru de mână turcesc	100.- „
2409	3 buc. broderii (ardelenești)	300.- „
2410	tiv croșetat	150.- „
2411	capă cu broderie de argint	500.- „
2412	învelitoare de potir brodată cu argint	400.- „
2413	învelitoare de potir brodată cu aur	500.- „
2414	2 buc. cuvertură de botcz din brocart alb croșetat cu aur	600.- „
2415	2 buc. învelitoare de potir din brocart de aur cu model floral	2400.- „
2416	19 buc. manipulus	1900.- „
2418	bordură de guler figurativ brodat cu aur	4000.- „
2419	16 buc. burza (pungă)	1600.- „
2420	suport lumânări /pungă/	100.- „
2421	bretea decorată cu fir metalic	200.- „
2422	bucată ruptă de covor de Torontal	200.- „
2423	dalmatika secol XVII, „donăție Eleonora”	200000.- „
2424	capişon pe mantie de vecernie	5000.- „
2425	mitră episcopală secol XVII	7000.- „

Certific oficial că xerocopia realizată pe 6 file în
raport de 1 : 1 corespunde întocmai cu textul actului
notat: MOL XIX-j-1-k01452/1951, aflat pentru păstrare
în Arhiva Națională a Ungariei.

Budapesta, 25 aprilie 2002

Semnătura

Semnătura indescifrabilă

2 ștampile rotunde: [Arhiva Națională a Ungariei 13, stema]

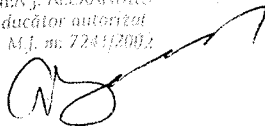
Document șnuruț și sigilat cu 2 ștampile rotunde:

[Arhiva Națională a Ungariei 13, stema]

Subsemnatul, **ALEXANDRU BENEĂ**, traducător autorizat cu nr. 7241 al M.J: certific exactitatea traducerii în limba română cu înscrisul original ☐, autentic ☐, în copie legalizată ☐, în copie xerox ☐, fax ☐, cu semnătură legalizată ☐, sub semnătură privată ☐, în extras ☐ din limba maghiară, care a fost vizat de mine.

Traducător: **ALEXANDRU BENEĂ**

BENEĂ J. ALEXANDRU
Traducător autorizat
Aut. M.J. nr. 7241/2002

ROMÂNIA
BIROUL NOTARULUI PUBLIC
CLUJ-NAPOCA

ROMÂNIA
BIRoul NOTARIAL „BOLDUT”
NOTAR PUBLIC IOAN BOLDUT
SEDIUL: P-ța Unirii nr. 10, ap. 15, Cluj-Napoca
JUDEȚUL: Cluj

ÎNCHEIERE DE LEGALIZARE A SEMNĂTURII TRADUCĂTORULUI

Nr. 251 /Data 29. IAN 2008

IOAN BOLDUT
Notar public

Notar public, _____ în temeiul art.8 literele “e” și “j” din Legea 36/1995, legalizez semnătura traducătorului autorizat **ALEXANDRU BENEĂ**, în baza specimenului de semnătură dat în fața mea, de pe cele 4 copii ale acestui înscris.

S-a aplicat onorariul de 18 lei cu chitanța nr. 09 /2008

NOTAR PUBLIC.

IOAN BOLDUT

18

Confidențial !

Dosar nr. 0258/2/Biz/1951-52
Ministerul Educației Publice
Budapesta, V., str. Szalay nr. 10-14
Telefon: 128-580, 129-430

Adresat către: **Ministerul de Externe al Republicii Ungaria**
Budapesta

Obiect: Predarea materialului bisericii armene
Nr.of. ad.258/1/biz/1951-52
Anexat: 1 piesă

Mi s-a adus la cunoștință prin lista anexată din data de 18 ianuarie a.c. de către Centrul Național al Muzeelor și Monumentelor de Artă despre materialele care constituie proprietatea Republicii Populare Române și care se află în custodia Muzeului Național de Artă al Meseriilor. Solicit Ministerului de Externe să preia de la Muzeul Național de Artă al Meseriilor, cu ajutorul Centrului Național al Muzeelor și Monumentelor de Artă, materialul care constituie proprietatea Republicii Populare Române și să-l predea delegatului Republicii Populare Române.

Concomitent am îndrumat Centrul Național al Muzeelor și Monumentelor de Artă să-și dea concursul la acțiunea de predare.

Szabolcska Ferenc
Șef de serviciu

Stampila rotundă a Ministerului Educației Publice
Stampila dreptunghiulară: [Confidențial, Ministerul
Ungar de Externe, Intrat: 23 ianuarie 1952, nr. 0118/4/19 ___]

Conform cu originalul:
Adjunct al Șefului de Birou
Semnătura indescifrabilă

XIX-j-1-k Román Admin 25d. 18/e
Stampila dreptunghiulară: [Arhiva Națională a Ungariei]

Copie:

Declarație

Deponent: Biserica catolică armenească cu sediul în Gherla

Nr. crt.	Denumirea obiectului	Vechimea, originea, eventuale lipsuri
1.	Monstranță, argint aurit parțial, turnat radial, decorații lucrate în relief, cu 8 pietre prețioase, înalt: 54,5 cm.	Prima jumătate secol 18 Augsburg, Franz Josef Schneider
2.	Crucifix de altar, argint aurit parțial, balustru cu model tip funie. Decor turnat și lucrat în relief, cu 4 pietre prețioase, înalt: 42,5 cm.	Prima jumătate secol 18, Breslau, probabil Augustin Peisker
3.	Crucifix de altar, argint aurit parțial, rozetă cu ornamente tip funic cu 6 pietre prețioase, cu talpă din șapte lobi, la baza stângă a crucifixului, statueta cu Maria, înalt: 33,5cm.	Sfârșit secol 17. Ardeal /lipsește o piatră prețioasă/
4.	Potir, argint aurit, capac cu cap de inger și cu model tip funie, talpa rotundă cu patena, înalt: 22,5cm	1605 fără semn maghiar
5.	Potir, argint aurit parțial, cu capac crăpat, pe talpa cu 6 lobi reliefat, cu model tip funie împrejur, cu patena, înalt: 23 cm.	1740 Breslau M.R./meșter
6.	Potir, argint aurit, rococo cu model tip funic, cu patena, înalt: 27 cm.	1760 Viena.F,S./meșter
7.	Potir, argint aurit, cu ciorchini de struguri,cu capac crăpat și balustru cu model tip funie, pe talpa postarioară reliefat, cu patena, înalt: 28 cm.	1815 Gherla /?
8.	Broderie de cult pe pânză din urzici dungată stilizat la finele a două lungimi în rânduri de câte trei cu alb și albastru, cu mătase și brodat cu modele cu aur. La extremități broderie bătută îngustă zdrențuită. 2,08 m. lungime și 41 cm. lățime.	Partea doua secol 17.
9.	Broderie de cult pe pânză, țesătură de in albastru decolorat și cu mătase roșie cu fir de aur, cu frunze zimțate alternând cu fire de flori. Dimensiuni: 84 cm lungime și 56 lățime.	Început secol 18.
10.	Broderie de cult pe pânză brodată cu bumbac alb și fir de aur parțial jubricat repetând de 3 ori flori mari de rodiu. Dimensiuni: 70 cm.lungime și 66 cm.lățime	Partea doua secol 18.
11.	Broderie de cult pe pânză din urzici dungată roșu decolorat, brodat încrucișat cu fir albastru, maro și aur, motive florale pe două rânduri. Dimensiuni: 200 cm. lungime și 45 cm. lățime.	Început secol 18.
12.	Broderie de cult pe pânză din urzici dungată albastru decolorat, alb, cu fir de aur pe două capete, panglică cu flori rigid simetrice brodată parțial încrucișat, cu păsări. Dimensiuni: 200 cm. lungime și 42 cm.lățime.	Secol 17. zdrențuit.
13.	Broderie de cult pe pânză țesătură de in cu mătase	Secol 18

14.	albă, parțial brodat și jubricat , între 2 flori de rodiu o floare mai îngustă. Dimensiuni: 58 cm. lungime și 28 cm. lățime. Broderie de cult pe pânză din urzici roșu decolorat la un capăt, fir verde, alb și aur, rânduri de fire mărunte florale parțial brodate încrucișat, dantelă bătută zdrențuită. Dimensiuni: 64 cm. lungime și 60 cm. lățime.	Secol 17
15.	Acoperământ brodat pe pânză de urzici subțire, pe două capete tamburizat Ludovic XVI cu modele florale. Dimensiuni: 288 cm. lungime și 62 cm. lățime.	Sfârșit secol 18.
16.	Manuscris evanghelic armenească scrisă pe folie de pergament, 704 pagini, cea mai mare parte din evul mediu, o pagină întreagă cu figuri /Sf. Lukács/ și două pagini de titlu cu ornamente multicolore pe marginea foilor, cea mai mică parte în culoare roșu brun este adăugată în secolul XVII, catifea roșie, cu ferecătură de argint. 17,5 x 13 cm.	
17.	Carte manuscris armenească, 440 pagini, 3 pagini de titlu cu multe ornamente colorate pe marginea foilor și litere inițiale distincte, legat în piele. 12 x 9,5cm.	
18.	Filele de manuscris evanghelic armenească pictate , 2 buc. pergamente, pe unul în față evanghelist iar în spate „calvaria”, pe celălalt în față evanghelist iar în spate Cristos la intrarea iadului. 19 x 13,5 cm. Secol XV – XVI /?/	
19.	Sul de rugăciune armenească manuscris 462 cm. lungime și 7,5 cm. lățime, pe sulul mai lat de hârtie cu mai multe miniaturi în acuarelă.	
20.	Sul de rugăciuni ebraic, manuscris, membrană de 75 cm. lungime și 4.2 cm. lățime, cu text de 7 rânduri.	
21.	Scrisoarea de privilegii al Gherlei, carte legată în catifea roșie având 10 file din membrană de 40x29 cm, sigiliul având model perlat cu portret al lui Carol III, în toc de lemn. Din 1726.	
22.	Scrisoarea de privilegii al Gherlei, , carte legată în catifea roșie având 12 file din membrană de 35x28 cm. Din 1780, sigiliul în toc metalic.	

Obiectele menționate în cele 22 de poziții de mai sus le-am predat spre păstrare conducerii Muzeului de Artă al Meseriilor.

Budapesta, 3 noiembrie 1944

Lénárd Zoltán
Conducător apostolic
Ștampilă rotundă ilizibilă

Copie conformă: Sárdi Erzsébet

Certific oficial că xerocopia realizată pe 3 file în raport de 1 : 1 corespunde întocmai cu textul actului notat: MOI. XIX-j-1-k011814/1952, aflat pentru păstrare în Arhiva Națională a Ungariei.

Budapesta, 25 aprilie 2002

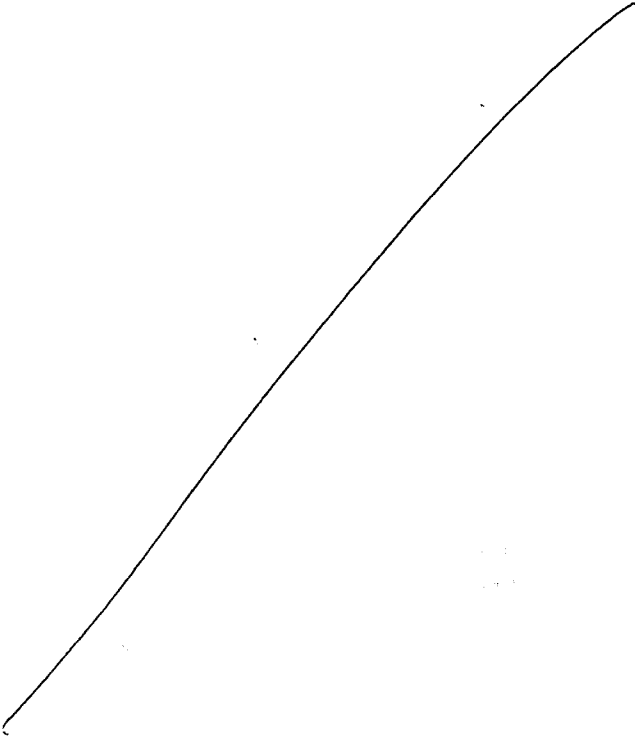
Semnătura

Semnătura indescifrabilă

Ștampilă rotundă: [Arhiva Națională a Ungariei 13, stema]

Document snuruit și sigilat cu 2 ștampile rotunde:

[Arhiva Națională a Ungariei 13, stema]

20

Subsemnatul, **ALEXANDRU BENE**A, traducător autorizat cu nr. 7241 al M.J: certific exactitatea traducerii în limba română cu înscrisul original ☐, autentic ☐, în copie legalizată ☐, în copie xerox ☐, fax ☐, cu semnătură legalizată ☐, sub semnătură privată ☐, în extras ☐ din limba maghiară, care a fost vizat de mine.

Traducător: **ALEXANDRU BENE**A

BENE A. ALEXANDRU
Traducător autorizat
Aut. M.J. nr. 7241/2008

ROMÂNIA

BIROUL NOTARULUI PUBLIC
CLUJ-NAPOCA

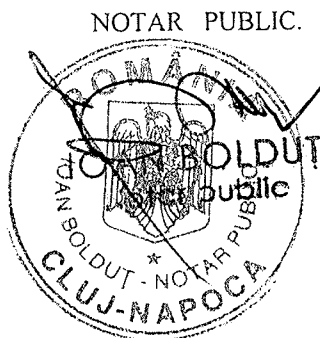
ROMÂNIA
BIROUL NOTARIAL „BOLDUȚ”
NOTAR PUBLIC IOAN BOLDUȚ
SEDIUL: P-ța Unirii nr. 10, ap. 15, Cluj-Napoca
JUDEȚUL: Cluj

ÎNCHEIERE DE LEGALIZARE A SEMNĂTURII TRADUCĂTORULUI
Nr. 247 /Data 2008 29. IAN. 2010

IOAN BOLDUȚ
Notar public

Notar public, _____ în temeiul art.8 literele “e” și “j” din Legea 36/1995, legalizez semnătura traducătorului autorizat **ALEXANDRU BENE**A, în baza specimenului de semnătură dat în fața mea, de pe cele 4 copii ale acestui înscris.

S-a aplicat onorariul de _____ lei cu chitanța nr. 09 /2008

Országos Szépművészeti Múzeum
Budapest, XI. Str. Dozsa György nr. 41.

TRADUCERE 21

PROCES VERBAL

Incheiat la 17.ianuarie 1952 la Országos Szépművészeti Múzeum,
in baza dispozitiei K.M.0258/1/1951-52.

Sint prezenti: Suniuc Laurentia	din partea ambasadei R.P. Romana
György Jenő	din partea Ministerului de Externe
	si a Ministerului Educatiei
Pogány O. Gábor w	Reprezentantul M.O.K.
Oltványi Imre	Reprezentantul Orsz. Szépművészeti M.

Proprietatea Republicii Populare Romane, provenita din materialul
Muzeului Armenesc din Gherla- l. bucata pictura:

Rubens(?) LUAREA DE PE CRUCE (dimensiuni 316 x 205, ulei, pinza)
pe baza reciprocitatii, o predau. astazi reprezentantilor Republicii
Populare Romane si a Ministerului de Externe.

D.c.m.s.

s.s. Soniuc Laurentia
primitor

s.s. György Jenő
primitor

s.s. Pogány O. Gábor
predator

s.s. Oltványi Imre
predator

Stampila
Országos Szépművészeti Múzeum

OBSERVATIE:

Pe partea de jos a picturii, la mijloc, o ruptura de prove
nienta veche de cca. 10 cm., cinci avarii mici.

Copie

Sfatul Popular al Raionului Gherla
Direcțiunea de Cultură și Artă
Muzeul Istoric Raional

23

Proces Verbal

Încheiat astăzi 10 martie 1952 cu ocazia recepționării obiectelor Muzeale sosite din Budapesta cu vagonul Nr.156646 pentru Muzeul Istoric Raional din Gherla.

Comisia de recepționare se compune din următorii tov.

1.Herman Vasile Seful Sec.Culturale al Raionului Gherla

2.Prudner Iosif Directorul Muzeului Istoric Raional Gherla

3.Pintea Ioan Sec.Sfat.Popular Orășenesc Gherla,membru în Colectivul Stințific al Muzeului Raional.-

4.Mureșan Ioan Inspector la Sect.Invățămînt a Raionului.

5.Gabányi Ioan profesor,din Colectivul Stințific a Muzeului.-

6.Pușcas Nicolae profesor,din colect.st.al Muzeului

7.Brehar Gheorghe profesor,din col.st.al Muzeului.-

8.Lengyel Zoltán preot din partea parohiei Armenesti.-

Procedînd la desfășurarea lucrărilor am verificat fiecare obiecte în parte după inventarul trimis de către Comitetul pentru Așezămîntele Culturale depe lîngă Consiliul de Miniștri din București,cu adresa Nr. 2757 din Februarie 1952

Am constatat următoarele lipsuri față de inventarul trimis:

Se constată că la poziția Nr.7282321 nu se găsește niciun obiect.

La poziția al 123-2372 una tablă de rugăciune lipsă.La poziția 127-2372 lipsește una tablă de rugăciune.-La poziția 130-2379 lipsește 10 manuscrise,cărți în limba armeană.-La poziția 150-2399 în loc de 20 pachete cu diferite materiale de arhivă am găsit 14.-La poziția 138-2387 lipsește o carte în limba slovacă.-La poziția 2413 lipsește o învelitoare de potir cusut cu fire de aur.La poziția 2415 lipsește o învelitoare de potir cusut cu fire de aur.Deasemenea mai constatăm că o serie de documente arhivistice și majoritatea manuscriselor sunt mușcate,unele chiar distruse din cauza că acolo unde au fost păstrate au stat la umezeală sau le-a ploat în parte.Am mai constatat că 4 tablouri portrete sunt găurite de soareci.- În ceace privește pictura lui Rubens a sosit în bună condițiune și nu are afară de cele arătate în proces Verbal de predare nici un defect.-

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal în fața Comisiei de Recepționare.-

Gherla la 10 martie 1952

1.Herman Vasile mp-

5.Gabányi Ioan mp.

2.Prudner Iosif mp.

6.Pușcas Nicolae mp.

3.Pintea Ioan mp.

7.Brehar Gheorghe mp.

4.Mureșan Ioan m.p.

8.Lengyel Zoltán mp.

Pentru conformitate cu originalul

CopieOFICIUL PAROHIAL ARMEANO-CATOLIC
GHERLA - CLUJ
Nr. 8 / 1974

88

Tovarășul Ministru,

Biserica, Catedrala Armeano-Catolică din Gherla, județul Cluj
D-Voastră sprijin Vă înaintează prezentul

M E M O R I U .

Susnumita catedrală armeano catolică din Gherla avea un tablou, prezentînd " Coborîrea lui Hristos de pe cruce " atribuit lui pictor P.P. Rubens, - însă pictorul propriu-zis este Ioachim, cunoscut în cercuri largi în România.

În afară de aceasta mai avea potire, odăjdi, evangheliare, icoane, sîmănătoare, dalmatica și diferite alte obiecte bisericești de paroh Lukacs Cristofor și Esztegar Varten, de vechedea bisericească scoasă din uz.

Tabloul respectiv era așezat într-o capelă laterală a catedralei vizitat de multă lume, fiind una din obiectele vestite turistice al orașului Gherla, - iar celelalte obiecte erau așezate în galeriile catedralei.

În vara anului 1944, din cauza repetatelor atacuri aeriene asupra orașului Cluj, s-a procedat la împachetarea obiectelor susnumite precum și a arhivelor vechi ale catedralei așezîndu-le în adăpost.

În luna septembrie 1944 autoritățile primind ordin, au început evacuarea materială a orașului. Ministerul Cultelor și Instrucției Ungare, cu adresa Nr. 5255/1944/XV. a dat ordin pentru salvarea obiectelor noastre muzeale de cult bisericesc.

Împreună cu obiectele susnumite (vezi anexe Nr. 191-192) au fost evacuate și cărțile funciale ale orașului și plășii arhivale mai multor autorități. Toate acestea au fost transportate în localitatea Bakonybél județul Veszprém din Ungaria.

În tot timpul s-a urmărit ce este cu obiectele noastre și în timpul războiului. După război imediat au cerut înapoi obiectele, care au fost transportate.

Am și condus orașul Gherla de atunci a cerut de la autoritățile Române reînălțarea obiectelor.

Tabloul - zis " Rubens " - și celelalte obiecte enumerate fac patrimoniul bisericii armeano-catolice din Gherla și în anul de pace toate obiectele evacuate din Transilvania au fost restituite. Înăd toate acestea au fost restituite orașului Gherla, - azi muzeul orașului Gherla.

- 2 -

În anul 1952 au sosit obiectele muzeale bisericești armeano-catolice din Budapesta pentru orașul Gherla.

La desfacerea lăzilor s-au verificat obiectele în parte, după inventarul trimis de către Comitetul pentru Așezămintele Culturale de pe lângă Consiliul de Miniștri București, cu adresa Nr.2757 din 21 febr.1952 (Vezi proces Verbal, Muzeul Istoric Raional Gherla, 10 ,artie 1952 și lipsuri din inventar.)

În muzeul orașului Gherla se află neexpus spre vedere și portretul lui Lukácsi Cristofor și Esztegar Vartan, ambii proptopopi ai bisericii noastre. Aceste tablouri nu reprezintă nici-o valoare muzeală fiind ținute în magazie, însă parohia noastră dispune de portretele foștilor parohi și aceste două bucăți lipsesc din colecția parohială. După recepționarea inventarului obiectele pentru uzul bisericesc armeano-catolic din Gherla, - toate au intrat în inventarul muzeului istoric orașului din Gherla, - unde ar urma să fie date prin ordin în proprietatea Bisericii noastre urmînd a fi așezate în catedrala de la Piața Libertății din Gherla. (valoare muzeală nu au nici obiectele sus înșirate. Tabloul zis " Rubens " : Coborîrea lui Hristos de pe cruce " neîncăpînd în muzeul din Gherla se află în magazia palatului Banffy în muzeul de artă din Cluj, Piața Libertății, unde este păstrat numai neavînd alt loc.

Parohia noastră face umilă cerere D-voastră pentru a lua măsurile cuvenite - doar și imputernicitul Departamentului Cultelor din Cluj a recomandat să luăm măsurile necesare cu D-voastră, - de a preda în gazdă - proprietate nouă acest tablou, care după cum am expus, are chiar și rama și capela cuvenită la Catedrala din Gherla, și acesta solicităm cu atât mai mult, că din punct de vedere turistic ar ridica mult cercetarea așezămintelor armonești din Gherla din partea unor turiști și cercetători care vin în oraș.-

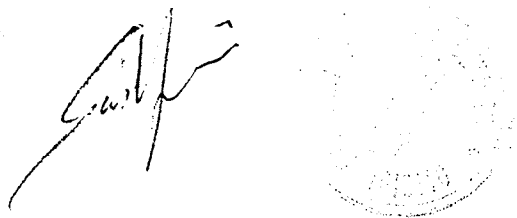
În așteptarea luărilor de măsură cuvenite pentru redarea tabloului și obiectelor înșirate mai sus nouă, semnăm cu profund respect.

Gherla, la 4 februarie 1974.-

I.S.

paroh
os. Săsa Jenő
Gherla, Str.Stefan cel Mare nr.5

Pentru conformitate :

9 August 1974

22

CONSILIUL CULTURII
ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE
CABINETUL VICEPREȘEDINTELUI

Nr. 1383

Către

OFICIUL PAROHIAL ARMEANO-CATOLIC
GHERLA, JUD. CLUJ

Ca urmare adresei dv. nr.8 din iunie 1974 prin care solicitați transferul celor trei picturi: Coborîrea de pe cruce, portretele parohilor Lukacsi Cristofor și Esztegar Vartan de la Muzeul de artă Cluj și Muzeul din Gherla, vă comunicăm că s-a luat legătura cu Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Cluj în vederea transferării acestor lucrări. Perfectarea formelor de transfer se va face între dv. și Comitetul județean de cultură și educație socialistă Cluj, căruia urmează să vă adresați direct.

VICEPREȘEDINTE,

Ioan Jursa

33

PAROHIA ARM.CAT.GHERLA
Nr.130

A H E K A Nr. 8/3
Copie

Gherla, la 30 Aug. 1974

Către

Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă
Cluj

Cu referire la adresa No.1383 din 9 August 1974 al Consiliului Culturii și Educației Socialiste București prin care ne face cunoscut că la cererea ns.s-a aprobat ca cele trei picturi: Coborîrea de pe cruce, portretele parohilor Lukacsi Cristofor și Esztegar Vartan să se transfere de la muzeul Cluj, respectiv Gherla la parohia Armeano-Catolică Gherla jud. Cluj,

Vă rugăm a fixa data când putem prezenta pentru preluarea picturilor sus arătate.

Epitrop
Mănya Adalbert ss. L.S.

Paroh
Sáska Eugen ss.

Nr. 121 - 1974

Pentru conformitate

Gherla, la 30 august 1974 și 21 iunie 1975

paroh arm.cat. L.S.
Eugen Sáska ss.

Pentru conformitate: 1/2/75

PAROHIA ARMEANO CATOLICA GHERLA

Copie

Nr. 64/ la 21 iunie 1975

Recomandat

Către

Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă

C. I. U. J.

În ziua de 30 august 1974 cu adresa noastră nr. 130 v-am rugat ca potrivit adresei nr. 1383 din 9 august 1974 a Consiliului Culturii și Educației Socialiste din București să binevoiți a ne elibera cele trei picturi: Coborîrea de pe Cruce, portretele parohilor Lukácsi Cristofor și Esztegár Vartan, care sînt în păstrarea Dvs., dar pînă azi nu am primit nici un răspuns cînd să prezentăm pentru preluarea lor.

Decarece noi dorim ca să lichidăm odată această chestiune Vă rugăm binevoiți a ne fixa un termen pe cînd să mergem pentru preluarea acestor picturi.

Pentru orientarea Dvs. anexăm copiile adreselor nr. 1383 a Consiliului Culturii și Educației Socialiste București și nr. 130 a Parohiei Armeano-Catolice Gherla.

Epitrop

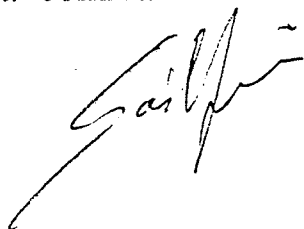
ss. Govrik Grigore

L.S.

Paroh

Eugen Sáska

Pentru conformitate :

A N E X A Nr. 8/5

Parohia Armeano Catolică Gherla

Copie

Str. Stefan cel Mare Nr. 5 Tel: 333

Nr. 84 / 1975

Către

DEPARTAMENTUL CULETELOR

Inspectoratul teritorial

Cluj-Napoca

În urma convorbirilor avute cu Dvs. în ziua de 22 sept. 1975 ne-am prezentat în ziua de azi la Muzeul din Gherla, unde am cerut Directorul Muzeului, ca potrivit adresa 795/24. iulie 1975 de la Comitetul Județean de Cultură și Educația Socialistă, să neargă la Cluj la Muzeul Județean pentru completarea formelor ca să putem ridica tablourile " Coborâre de pe cruce " și a celor două portrete al parohilor.

Spre marea noastră surprindere Directorul Muzeului din Gherla a refuzat categoric cererea noastră, invocând că a primit de la C.C.E.S. Dir. Patr. Cult. Nat. cu adresa nr. 2610/23.V. 1975 înștiințare că tablourile susmenționate în anul 1952 au fost trecute în patrimoniul statului.

Vă rugăm să binevoiți a interveni celor în drept ca să dispună eliberarea tablourilor.

Menționăm că în ziua de 23 sept. 1975 la orele 10 am încerca să comunicăm acest lucru, dar nu v-am găsit.

Gherla, la 23.IX.1975

Eugen Sáska
paroh ara. cat.

Pentru conformitate

PAROHIA ARMEANO CATHOLICA
G H E R L A
Str. Stefan cel Mare nr.5
Nr. 14 - 1980

A R M E A N A Nr. 14
- Copie

89

Catre

M U Z E U L D E A R T A

Cluj Napoca

Consiliul Culturii și Educației Socialiste din București
prin adresa Nr.1383 din 9 august 1974 a dispus de restituirea ta-
bloului " Coborîrea de pe cruce " de Rubens și fiindcă dorim să pre-
luăm acest tablou care azi e în muzeul Dumneavoastră,

Vă rugăm binevoiiți a ne fixa o zi ca să ne prezentăm la
Dumneavoastră pentru preluarea acestui tablou.

Cluj, 10. martie 1980

Govrik Gergely

Sáska Jenő

epitrop

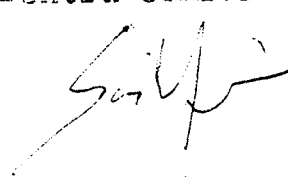
L.S.

paroh arm. Cat.

ss. Govrik Gergely

ss. Sáska Jenő

Pentru conformitate :

PAROHIA ARHIEPISCOPALĂ CATHOLICĂ
GHEORGHE
Str. Stefan cel Mare Nr.5
Nr. 15-1980

A. N. S. A. Nr. 8/4... 34
Căpitan

Către

M U Z E U L D E I S T O R I E

Gherla

Consiliul Culturii și Educației Socialiste din București
prin adresa nr.1383 din 9 august 1974 a dispus restituirea "tabloului
"Coborîrea de pe cruce" de Rubens și a portretelor parohilor Luka
Kristofor și Esztegar Vartan și fiindcă acum dorim să preluăm cele
două portrete ale parohilor care azi sînt în muzeul Dumneavoastră,

Vă rugăm binevoiiți a ne fixa o zi ca să ne prezentăm la
Dumneavoastră pentru preluarea acestor portrete.

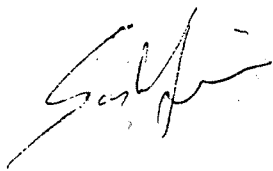
Menționăm că tabloul "Coborîrea de pe cruce" o ridicăm
de la Muzeul de Artă Cluj Napoca.

Gherla, 10.martie 1980

Sáska Jenő
paroh arm.cat.
ss.Sáska Jenő

L.s.

Govrik Vergely
epitrop
ss.Govrik Vergely

Gherla, la 15 decembrie 1983

30

Către

Consiliul Culturii si Educatiei Socialiste,
Cabinetul Vicepresedintelui

BUCURESTI
Piata Săteii nr. 1

Alăturat Vă remitem memoriul nostru nr.33/1983 cu privire la restituirea obiectelor muzeale ale comunității armene din Gherla, însoțit de un dosar cu material documentar.

Memoriul si dosarul anexat au fost înaintate spre rezolvare si înregistrate la Comitetul de Cultură si Educatiei Socialiste al județului Cluj sub nr.708 din 4 oct.1983.

Pentru susținerea intereselor noastre în problemele legate de rezolvarea memoriului am delegat un imputernicit, cine s-a prezentat, la datele stabilite de Conducerea comitetului județean, la sediul acestuia. Aflând, în cele din urmă, că rezolvarea este în competența Dvs., alăturat Vă remitem copia întregului material spre rezolvare.

În vederea caracterizării mai ușoare a situației privind problemele legate de obiectul memoriului si elaborării unei decizii corespunzătoare, ne permitem a propune studierea selectivă a următoarelor acte mai importante din dosar:

- materialul documentar (pagina 1-5) cuprinzând descrierea cronologică a întregului complex de probleme, restul actelor fiind numai documente justificative al acestuia;

- traducerea în română a ordinului de evacuare a obiectelor în cauză (pag.7-8);

- adresa Consiliului Culturii si Educatiei Socialiste, Cabinetul Vicepresedintelui nr.1383 din 9 august 1974/pag.32/ privind restituirea prin transfer a unor picturi.

Sperăm că documentația anexată justifică pe deplin elaborarea unei decizii care să îndrepte gresala săvârșită la expedirea obiectelor, cînd aceste au fost dirijate pe adresa muzeului si nu pe a noastră, a proprietarilor legali. Sintem ferm convinși că noi nu am comis nici un fapt ilicit iar legislația socialistă nici odată nu a cuprins o asemenea reglementare care să justifice privarea dreptului nostru de proprietate.

Presupunem că motivul pentru care nici pînă azi nu am reușit să intrăm în posesia bunurilor noastre emana din dezinformările tendentioase ale unor persoane prea ambițioase care au reușit să influențeze negativ rezolvarea justă, legală a problemei. Respectivii poate nici nu știu că, în anii regimului socialist, comunitatea noastră a cedat, în mod gratuit, aproape întreaga sa avere imobilă pentru scopuri social-culturale, facilitînd astfel, aproape fără investiții, înființarea unor grădinite, creșe si cămine de copii, școli, spitale, muzeu, cămin de pensionari, biserică ortodoxă, teren pentru piață etc., toate fiind si azi în funcțiune. Pe ei nu le interesează faptul că au apărut în oraș o serie de culte noi, de pentacos-tali, adventisti, iehovisti, baptisti, care au înființat case de rugăcuni noi, atunci cînd am cedat imobilele noastre. Este adevărat că activitatea acestor este asigurată prin constituție, însă si activitatea noastră-avînd o contribuție incomparabil mai consistentă la progresul social al localității-ar trebui de asemenea asigurată. Atunci de ce nu ni se admite pstrarea valorilor de atestare a vieții noastre culturale așa cum se face în cazul minunatelor obiecte de atestare a culturii românești ale mameștirilor din nordul Moldovei?

Așteptăm, în spiritul acestor relatări, restituirea obiectelor care în mod legal, ne aparțin.

Paroh *[semnătură]*
Săsa Eugen

Episcop
Govrița Grigore